

Metafyzika x fyzika

Kant formuluje v předmluvě k *Základům metafyziky mravů* (6424, s. 11) zvláštní otázku: „přesto se zde ptám pouze na to, zda povaha vědy nevyžaduje, aby byly vždy důsledně rozlišeny empirická a racionální složka, a zda by neměla být před vlastní (empirickou) fyziku předřazena metafyzika přírody, kdežto před praktickou antropologii metafyzika mravů, jež by musela být důsledně očištěna od všeho empirického, abychom věděli, co vše může v obou případech vykonat čistý rozum a z jakých zdrojů čerpá sám toto své poučení a priori...“ Když nechám zcela stranou konkrétní kontext, ale i specifický kontext Kantovy filosofie, jeho pojetí empirie a apriornosti, zůstává nám otázka: čím se může (a musí) zabývat „metafyzika přírody“, co se však vymyká (empirické) fyzice, tedy přírodní vědě (resp. přírodním vědám)? Nejde nám o to, jak chápal „metafyziku“ sám Kant, ale jak ji dnes můžeme (třeba i pod jiným pojmenováním) chápat my.

(Písek, 120826-1.)